

Andrzej Klimaszewski

# Możliwości wsparcia i rozwoju współpracy zespołów polskich z Ukrainą i Białorusią



**KAPITAŁ LUDZKI**  
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**UNIA EUROPEJSKA**  
EUROPEJSKI  
FUNDUSZ SPOŁECZNY



*Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego*

## **BIAŁORUŚ**

Podstawa prawna:

**"Umowa między Rządem Rzeczypospolitej polskiej a Rządem  
Republiki Białoruś o współpracy w dziedzinie nauki i technologii",  
podpisana w Mińsku 18 listopada 1992 roku.**

## **UKRAINA**

Podstawa prawna:

**"Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Ukrainy  
o współpracy w dziedzinie nauki i technologii"  
podpisana w Kijowie dnia 12 stycznia 1993 r.**

**Jednym ze źródeł finansowania współpracy bilateralnej,  
wynikającej z porozumień międzynarodowych, jest dotacja  
statutowa**

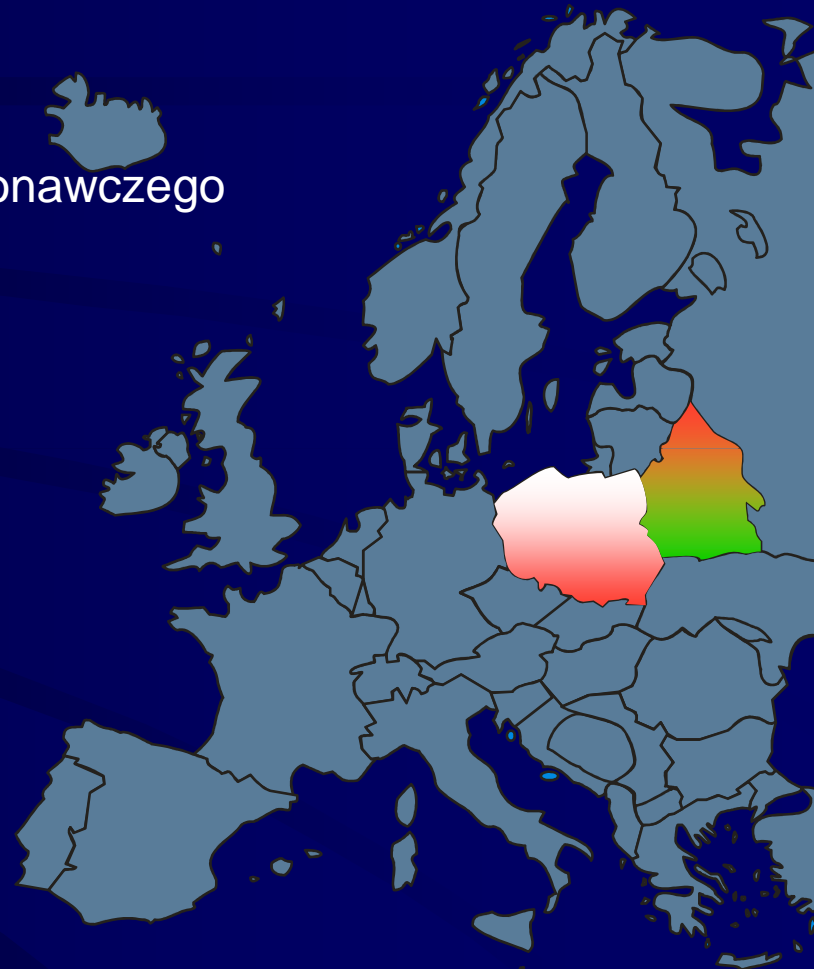
- Zgłoszenie tematu do Programu Wykonawczego
- Zakwalifikowanie tematu przez Interdyscyplinary Zespół ds. Współpracy z Zagranicą (IZWZ)
- Przyjęcie tematu do Programu Wykonawczego podczas posiedzenia Komisji (teoretycznie posiedzenie powinno się odbyć każdego roku)
- Zwiększenie dotacji statutowej

**Warunkiem zwiększenia dotacji statutowej jest  
przyjęcie tematu do Programu Wykonawczego na lata  
zatwierdzone przez Komisję**

# Polska - Białoruś

Ilość tematów wpisanych do Programu Wykonawczego

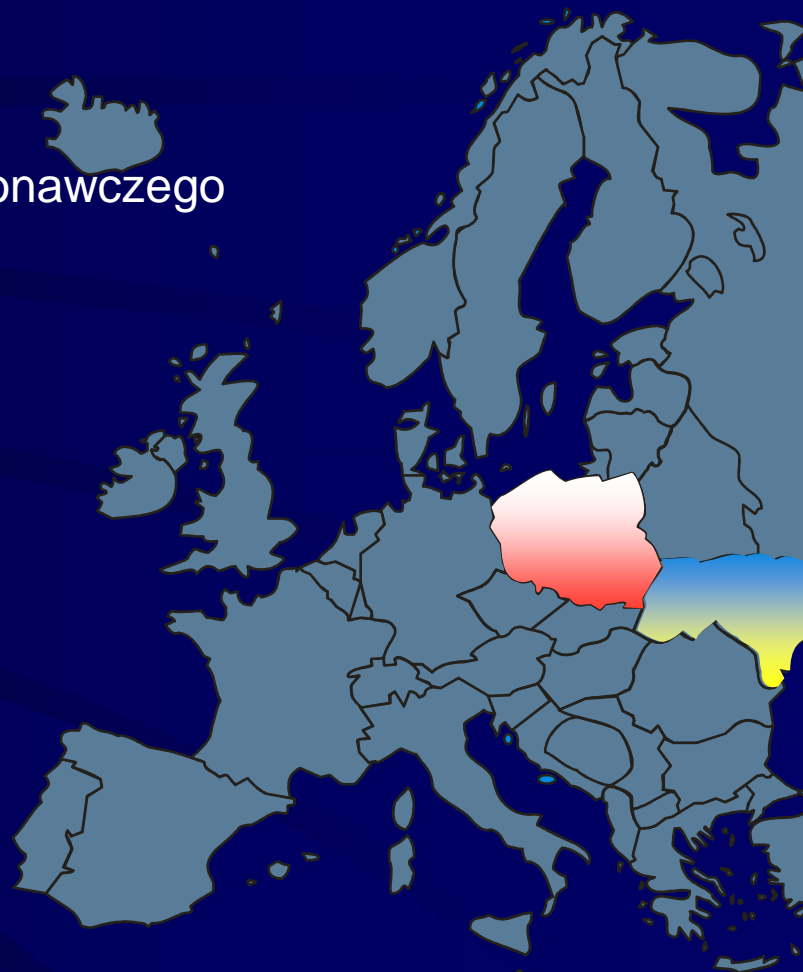
2001-2002	<b>68</b>
2003-2004	<b>79</b>
2005-2006	<b>14</b>
2008-2010	<b>9</b>



# Polska - Ukraina

Ilość tematów wpisanych do Programu Wykonawczego

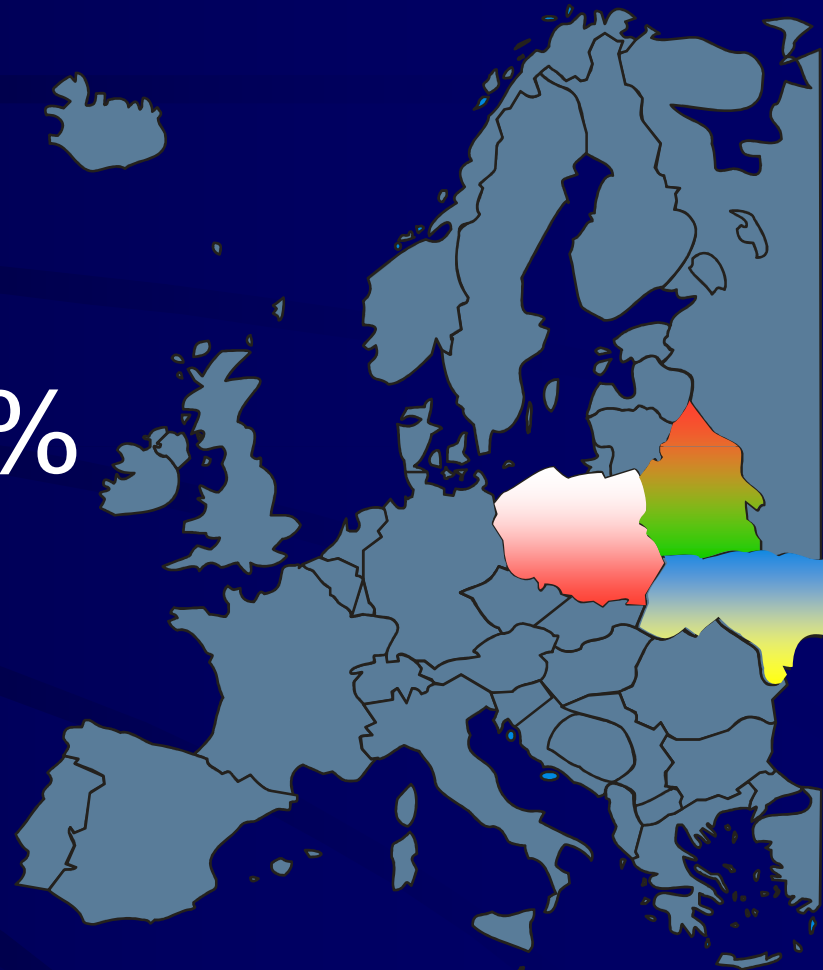
2003-2004	<b>178</b>
2005-2006	<b>53</b>
2007-2009	<b>49</b>
2009-2010	<b>28</b>



## Spadek aktywności

BIAŁORUŚ – 89 %

UKRAINA – 85 %



## Przyczyny:

- mała aktywność środowisk naukowych dotycząca efektów bezpośrednio przydatnych dla praktyki gospodarczej
- przyczyny polityczne
- poszukiwanie bardziej atrakcyjnych partnerów

**PIENIADZE !!!**

# Możliwości pozyskiwania środków finansowych przeznaczonych na finansowanie współpracy naukowej z zagranicą

**1346**

**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA  
NAUKI I SZKOLNICTWA  
WYŻSZEGO**

z dnia 25 września 2007 r.

**w sprawie kryteriów i trybu przyznawania oraz  
rozliczania środków finansowych na naukę  
przeznaczonych na finansowanie współpracy  
naukowej z zagranicą**

**Dz. U. Nr 188 z 15 października 2007 r.**

## Środki przeznaczone na finansowanie współpracy z zagranicą

**MINISTER**

„projekty międzynarodowe współfinansowane”

„projekty międzynarodowe niewspółfinansowane”

badania wspomagające

opłacanie składek

wkład krajowy na rzecz wspólnego programu  
międzynarodowego

**MINISTER**

```
graph TD; Minister[MINISTER] --> CoFinanced[„projekty międzynarodowe współfinansowane”]; Minister --> NonCoFinanced[„projekty międzynarodowe niewspółfinansowane”];
```

Projekty międzynarodowe realizowane w ramach programów UE lub innych programów międzynarodowych, współfinansowane z zagranicznych środków finansowych niepodlegających zwrotowi  
**„projekty międzynarodowe współfinansowane”**

Projekty międzynarodowe realizowane w ramach programów lub inicjatyw międzynarodowych, w tym konkursów ogłaszanych we współpracy dwu- lub wielostronnej niepodlegające współfinansowaniu z zagranicznych środków finansowych  
**„projekty międzynarodowe niewspółfinansowane”**

Środki finansowe  
na realizację projektu międzynarodowego  
mogą być przyznane jednostce naukowej  
**po udokumentowaniu udziału**  
w programie lub inicjatywie  
międzynarodowej

środki są przyznawane na cały okres realizacji projektu,

**jednak nie dłużej niż 5 lat**

z możliwością przedłużenia na wniosek jednostki

**nie więcej niż o 2 lata**

**„projekty międzynarodowe współfinansowane”**

- **wniosek powinien dotyczyć planowanego okresu realizacji projektu;**
- **2 egzemplarze;**
- **dołączona kopia kontraktu – umowy wraz z aneksem dotyczącym podziału zagranicznych środków finansowych;**
- **koszty nie większe niż wysokość kosztów zaplanowanych na ten cel przez jednostkę naukową ze środków krajowych i nie więcej niż 60% planowanych kosztów udziału jednostki w projekcie;**
- **możliwe jest refundowanie kosztów poniesionych w okresie od dnia rozpoczęcia realizacji projektu do dnia otrzymania decyzji;**
- **projekt nie jest kierowany do recenzji**
- **procedura: formalia – IZWZ - Komisja Nauki – Decyzja Ministra – przekazanie środków finansowych jednostce**

**„projekty międzynarodowe niewspółfinansowane”**

- wniosek powinien dotyczyć planowanego okresu realizacji projektu w szczególności okresu ustalonego w ramach programu wykonawczego we współpracy dwustronnej;
- 4 egzemplarze;
- jeżeli w imieniu grupy jednostek – pełnomocnictwa – środki finansowe są przekazywane jednostce naukowej, której kierownik złożył projekt;
- wniosek jest kierowany do opinii 3 recenzentów;
- skala ocen 0 – 10 punktów;
- Procedura: formalia – recenzje – IZWZ - Komisja Nauki – Decyzja Ministra – przekazanie środków finansowych jednostce

## **PROJEKT USTAWY O ZASADACH FINANSOWANIA NAUKI**

Przeprowadzona niedawno ocena dorobku jednostek naukowych w ciągu minionych czterech lat wykazała, że dorobek ten obejmuje głównie publikacje oraz uzyskiwanie stopni i tytułów naukowych. Stanowi to odpowiednio 87% dorobku szkół wyższych, 90% placówek PAN i ok. 55% jednostek badawczo-rozwojowych.

Tylko ok. 14% całkowitego dorobku naukowego wszystkich ocenianych jednostek naukowych dotyczy efektów bezpośrednio przydatnych dla praktyki gospodarczej.

**Polska ma równie najwyższy w Unii Europejskiej wskaźnik badań niezorientowanych na wskazany cel socjoekonomiczny co sprawia, że stopień rozproszenia badań jest jednym z najwyższych w Europie.**

**Niski poziom finansowania badań stosowanych przez gospodarkę sprawia, że badania podstawowe są pozbawione impulsów płynących ze sfery praktyki – rynku i usług publicznych, co jest charakterystyczne dla krajów słabo rozwiniętych gospodarczo.**

**Obszar badań stosowanych stopniowo kurczy się na rzecz badań podstawowych (finansowanych niemal całkowicie przez rząd). Taka struktura izoluje badania podstawowe i pozbawia je impulsów płynących ze strony sfery praktyki - rynku i usług publicznych.**

W Polsce, inaczej niż w większości krajów rozwiniętych gospodarczo, zdecydowaną większość decyzji finansowych w zakresie rozdziału środków na naukę podejmuje minister właściwy do spraw nauki. Oznacza to centralizację uprawnień decyzyjnych.

Zmianę tego stanu rzeczy stanowić będzie przekazanie uprawnień w tym zakresie

**Narodowemu Centrum Badań i Rozwoju**

oraz

**Narodowemu Centrum Nauki.**

**Dzięki czytelnemu podziałowi zadań i kompetencji pomiędzy:**

- Ministra,**
- Narodowe Centrum Nauki,**
- Narodowe Centrum Badan i Rozwoju**

**ustawa wprowadza przejrzysty system finansowania nauki.**

**W zakresie kompetencji Ministra pozostają przede wszystkim sprawy dotyczące:**

- planu finansowego dotyczącego budżetu nauki, w tym poziomu finansowania Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,**
- finansowania działalności statutowej jednostek naukowych,**
- finansowania inwestycji w zakresie dużej infrastruktury badawczej,**
- finansowania inwestycji budowlanych,**
- finansowania współpracy międzynarodowej w sferze nauki,**
- ustanawianie i finansowanie specjalnych programów i przedsięwzięć na rzecz rozwoju nauki.**

**Kompetencje w zakresie finansowania badań naukowych i prac rozwojowych z właściwości ministra właściwego do spraw nauki zostały przesunięte do**

**Narodowego Centrum Nauki  
i  
Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.**

**Jednostki te będą mogły skuteczniej realizować politykę jakościową dzięki wprowadzonym nowym mechanizmom i procedurom.**

**Rozwiązania takie są zgodne z powszechną w krajach Unii Europejskiej tendencją do ograniczania kompetencji administracji rządowej na rzecz niezależnych instytucji w zakresie finansowania badań naukowych i prac rozwojowych..**

Do kompetencji

## **Narodowego Centrum Nauki**

będą należały sprawy związane z:

- finansowaniem badań podstawowych w celu podniesienia ich poziomu naukowego i rozwoju poszczególnych dyscyplin naukowych,
- podejmowanie działań na rzecz rozwoju kadry naukowej, ze szczególnym uwzględnieniem wspierania osób rozpoczynających karierę naukową.

Do zadań

## **Narodowego Centrum Badan i Rozwoju**

będzie należeć głównie:

- stymulowanie innowacyjności gospodarki polskiej poprzez pobudzanie inwestowania przez przedsiębiorców w działalność badawczo-rozwojowa, w szczególności przez współfinansowanie przedsięwzięć prowadzonych przez przedsiębiorcę lub inny podmiot posiadający zdolność do bezpośredniego zastosowania wyników projektu w praktyce,
- wspieranie pozyskiwania przez jednostki naukowe środków na działalność badawczo rozwojowa pochodzących ze źródeł innych niż budżet państwa,
- zarządzanie strategicznymi programami badan naukowych i prac rozwojowych w ramach Krajowego Programu Badan i finansowanie tych programów, w tym badan naukowych i prace rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa.



**DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ**



**KAPITAŁ LUDZKI**  
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**UNIA EUROPEJSKA**  
EUROPEJSKI  
FUNDUSZ SPOŁECZNY

